

Dosarul nr. 2ra-650/19

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) R. Pascari
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

03 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Munteanu Maxim, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei și Ministerul Justiției,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Maxim împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției și Munteanu Maxim și s-a menținut hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 30 noiembrie 2017, Munteanu Maxim a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Munteanu Maxim a menționat că la 07 septembrie 2016, de către agentul constatator a fost întocmit în privința sa procesul-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că la data de 27 august 2016, ora 14:15 minute, la intersecția străzilor I. Creangă cu str. Belinski, conducea autovehiculul reutilat cu gaz fără autorizație, nefiind supus controlului tehnic și nefiind asigurat de răspundere civilă, precum și faptul că a încălcat indicatorul rutier – deplasarea pe benzi obligatorie, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 228 alin. (1), art. 229 alin. (2) și (3) și art. 240 alin. (1) Cod contravențional.

În temeiul art. 36 alin. (2) Cod contravențional, Inspectoratul Național de Patrulare a expediat în adresa Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău cauza contravențională în privința sa pentru examinare conform competenței.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, municipiul Chișinău, a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor și aplicată sancțiunea contravențională în mărime de 500 lei, cu privarea dreptului de a conduce vehicule pe un termen de 12 luni.

Prin decizia din 14 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, municipiul Chișinău, iar cauza s-a restituit la rejudecare.

Prin hotărârea din 20 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, procesul a fost încetat.

Prin decizia din 28 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins recursul declarat de agentul constatat și s-a menținut hotărârea din 20 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

A relatat reclamantul că instanțele de judecată au stabilit că nimeni nu poate fi supus de două ori răspunderii contravenționale pentru una și aceeași faptă, or, anterior pentru aceeași faptă prin decizia agentului constatat din 27 august 2016 lui Munteanu Maxim deja i-a fost aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 1100 lei și 11 puncte de penalizare.

A specificat reclamantul că prin tragerea repetată la răspundere contravențională, ilegal i-a fost aplicată sancțiunea în mărime de 500 lei, cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 12 luni, abuziv fiind impus să se prezinte în fața instanțelor judecătorești în calitate de contravenient, prin ce ai-au fost lezate drepturile prevăzute de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A invocat de asemenea, că pe motivul tragerii ilegale la răspundere contravențională, a fost nevoit să angajeze un avocat, iar pentru serviciile acestuia a achitat suma de 3 000 lei.

A solicitat reclamantul Munteanu Maxim constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil, încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor a sumei de 500 euro cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Prin hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Maxim.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Munteanu Maxim suma de 4 000 lei, inclusiv suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 000 lei cu titlu de prejudiciu material.

În rest, pretențiile s-au respins.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că anterior, pentru aceeași faptă, prin decizia agentului constatat din 27 august 2016, în baza procesului-verbal cu privire la contravenție din 27 august 2016, lui Munteanu Maxim deja i-a fost aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 1100 lei și 11 puncte de penalizare, amendă care a fost achitată în termen de 72 de ore.

Astfel, prima instanță a concluzionat că la momentul întocmirii procesului-verbal din 07 septembrie 2016, agentul constatat nu a întreprins toate acțiunile în vederea elucidării tuturor circumstanțelor cauzei contravenționale, inclusiv a celor

care indicau asupra existenței unui alt proces-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința reclamantului pentru aceleași fapte imputate.

Prin urmare, prima instanță a constatat că potrivit art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției și Munteanu Maxim și s-a menținut hotărârea din 18 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 25 ianuarie 2019, Munteanu Maxim, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești în partea respingerii pretențiilor, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, de admitere a acțiunii.

Recurentul Munteanu Maxim, în motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată au interpretat și aplicat eronat normele de drept material, iar concluziile instanțelor judecătorești expuse în hotărârile contestate, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel a specificat că instanțele de judecată urmau să încaseze suma de 500 euro cu titlu de prejudiciu moral.

La 19 martie 2019, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Recurentul Ministerul Justiției, în motivarea recursului a menționat că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, a interpretat eronat dreptul material care reglementează aprecierea prejudiciului moral.

A relatat recurentul că dreptul persoanei la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, procuraturii și instanței de judecată apare în cazurile prevăzute expres prin Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A reiterat că nici o condiție din legea menționată nu se regăsește în justificarea pretențiilor lui Munteanu Maxim, or, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzate prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, urmează să fie întrunite condițiile necesare.

La fel, a specificat că la caz, se solicită repararea prejudiciului moral cauzat în urma aplicării sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 60 unități convenționale de către agentul constatator din cadrul Comisariatului de poliție Centru, municipiul Chișinău, însă nu a contestat acțiunile și actele pe care le consideră ilegale în ordinea stabilită.

Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 18 octombrie 2018, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursurile au fost declarate la 25 ianuarie 2019 de către Munteanu Maxim, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei și la 19 martie 2019 de către Ministerul Justiției, respectiv se consideră depuse în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursurilor completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări

implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de către Munteanu Maxim, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei și Ministerul Justiției, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibile recursurile înaintate de către Munteanu Maxim, reprezentat de avocatul Mocanu Serghei și Ministerul Justiției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari